

RTU studiju kurss "Agresijas menedžments"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1586
Nosaukums	Agresijas menedžments
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Alīda Samuseviča - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Santa Melķe - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studenti iepazīstas ar agresīvas uzvedības veidošanās psiholoģiskajiem mehānismiem, izpaušmēm, korekcijas iespējām, attīsta prasmes izprast un regulēt savu agresiju, kā arī saprast klientu agresīvo uzvedību un atbilstoši reaģēt.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veidot izpratni par cilvēka agresivitātes, agresijas, vardarbības psiholoģiskajiem aspektiem un tās apzinātas regulēšanas iespējām. Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt spēju formulēt aktuālos agresīvas uzvedības veidošanās un attīstības problēmjautājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem; - attīstīt prasmes izprast agresīvas uzvedības veidošanās sociālpsholoģiskos mehānismus un izveidot padziļinātu priekšstatu par cilvēka agresīvas uzvedības veidiem; - iemācīt prasmes analizēt cilvēku agresīvas uzvedības dažādās izpaušmes; - iemācīt prasmes izmantot atbilstošas sociālā darba pieejas un metodes darbā ar agresīvu klientu; - attīstīt prasmes patstāvīgi savā profesionālajā darbā izvērtēt un izmantot dažādas metodikas un praktiskās pieejas sociālpsholoģiskajai iedarbībai agresīvas uzvedības izplatības mazināšanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. patstāvīgais darbs: Izanalizēt un aprakstīt viena literārā varoņa vai kinvaroņa (pēc studenta izvēles) agresīvo uzvedību. 2. patstāvīgais darbs: Materiālu apkopošana un prezentācija par ģimenes ietekmes modeļiem agresīvas uzvedības veidošanā. 3. patstāvīgais darbs: Materiālu apkopošana un prezentācija par pašregulācijas prasmju nozīmi agresīvas uzvedības regulēšanā. 4. patstāvīgais darbs: Izstrādāt sociālā darba preventīvo programmu agresīvas uzvedības izplatības mazināšanā.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Knekse, L. (2022) Bērnu agresīvas uzvedības novēršanas iespējas pirmsskolā jauktā vecuma grupā (3-6 gadi), Rīga, LU 2. By Lydia Jackson (2024) Aggression and its Interpretation. New York, Routledge 3. By Gerda Siann (2024) Accounting for Aggression: Perspectives on Aggression and Violence. New York, Routledge Papildu / Additional: 4. Gaitniece – Putāne A. (2008) Agresijas, emocionālā intelekta un stoicisma saistība 20-25 un 30-35 gadus veciem respondentiem. Latvijas Universitātes raksti 2008. 742.sēj. Psiholoģija -7- 28.lpp. 5. Gulāne V. (2002) Vardarbība ekrānos un agresija. Rīga, RaKa. 6. Kačatore R. (2010) Metodiskais materiāls "Agresijas pakāpieni". Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācija "Papardes zieds". 7. Metodoloģija bērnu ar uzvedības traucējumiem un saskarsmes grūtībām agresijas un vardarbības mazināšanai un sociālās iekļaušanas veicināšanai. (2024) Bērnu aizsardzības centrs. Pieejams: https://www.bac.gov.lv/lv/media/2337/download?attachment 8. Slimību profilakses un kontroles centrs (2014) Ieteikumi izglītības iestāžu psihologiem un pedagogiem darbam ar skolēniem, kuriem ir uzvedības un emocionāli traucējumi skolas vidē. Pieejams: https://www.spkc.gov.lv/sites/spkc/files/data_content/buklets_psihologiem_skolotajiem_uzved_traucel.pdf 9. Uģināns, A. (2008) DNS, matrice un cilvēku uzvedība. Rīga, SIA Medicīnas apgāds 10. Škuškovnika D., Tiltiņa – Kapele I., Dudkina A. (2014) Trauksme un agresija. Korekcijas iespējas. – Rīga: RPIVA, Zinātne 11. Vilks A. (2001) Deviantoloģija. – R.: Tiesu nams. 12. Metodiskie ieteikumi darbā ar skolēniem, kuriem ir agresīva uzvedība (2012) Latvijas skolu psihologu asociācija. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/lv/media/3877/download
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas par cilvēka emocionālo sfēru, uzvedību sociālajā vidē, sociālā darba metodes.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Agresīvas uzvedības būtība. Agresivitāte, agresija, vardarbība. Jēdzienu izpratne sabiedrībā un zinātnē.	6	0	4	0

Psiholoģiskās teorijas par agresiju. Agresija kā instinktīva uzvedība. Z.Freida, K.Lorenca teoriju atziņas. Frustrācija un agresija. Dollarda un Millera pētījumi par agresijas un stresa līmeņa saistību. Uzbudinājuma pārnese teorija (Zilmana teorija). Berkovica idejas par agresīvas uzvedības kognitīvajiem modeļiem. A.Banduras Sociālās iemācīšanas teorija par agresiju.	10	0	6	0
Agresijas sociālie nosacījumi. Ģimenes ietekmes modeļi agresīvas uzvedības veidošanā. Ekrāna ietekme agresīvas uzvedības veidošanā. Agresijas individuālās determinantes.	6	18	2	24
Agresīvas uzvedības izmaiņšanas grūtības. Soda efektivitāte agresīvas uzvedības regulēšanā. Psihoterapeitiskās tehnikas agresijas regulēšanā. Agresijas menedžments ārkārtas situācijās.	4	14	2	18
Sociālā darba iespējas agresīvas uzvedības izpaušmju mazināšanā. Preventīvais un intervences darbs.	6	20	2	26
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina un spēj formulēt aktuālos agresīvas uzvedības veidošanās un attīstības problēmjautājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem. 2. Zina par agresīvas uzvedības veidošanās sociālpsiholoģiskajiem mehānismiem un spēj tos izprast. 3. Zina par cilvēka agresīvas uzvedības veidiem un ir padziļināts priekšstats par tiem.	Vērtēšanas metode: Dalība semināros un patstāvīgā darba izpilde. 1. patstāvīgais darbs. Vērtēšanas kritēriji (VK): 1. Prot izanalizēt un aprakstīt viena literārā varoņa vai kinovaroņa (pēc studenta izvēles) agresīvo uzvedību. 2. Precīzi raksturots varonis un viņa sociālais, psiholoģiskais un kultūras konteksts, kas saistīts ar agresīvas uzvedības izpaušmēm. 3. Padziļināti analizē agresīvās uzvedības formas, cēloņus un sekas, izmantojot teorētiskās zināšanas un piemērus. 4. Argumentēti sasaista varoņa uzvedību ar psiholoģijas vai pedagoģijas teorijām. 5. Formulē pamatotus un argumentētus secinājumus par agresijas cēloņiem un sekām. 6. Darbs ir valodiski korekts, strukturēts un atbilst akadēmiskajām prasībām. 2. patstāvīgais darbs. VK: 1. Prot veikt materiālu apkopošanu un prezentāciju par ģimenes ietekmes modeļiem agresīvas uzvedības veidošanā. 2. Atlasīti aktuāli, uzticami un daudzveidīgi zinātniskie un profesionālie avoti.
Prasmes: 1. Prot analizēt cilvēku agresīvas uzvedības dažādās izpaušmes. 2. Prot izmantot atbilstošas sociālā darba pieejas un metodes darbā ar agresīvu klientu.	2. patstāvīgais darbs. VK: 3. Analizē dažādus ģimenes ietekmes modeļus un to saistību ar agresīvu uzvedību. 4. Analīze balstīta teorijās un pētījumos, secinājumi ir argumentēti. 5. Prezentācija ir loģiska, strukturēta un pilnībā atspoguļo tematu, izmantota profesionāla terminoloģija. 6. Veikti analizē balstīti secinājumi un rekomendācijas. 3. patstāvīgais darbs. VK: 1. Veic materiālu apkopošanu un prezentāciju par pašregulācijas prasmju nozīmi agresīvas uzvedības regulēšanā. 2. Atlasīti aktuāli, uzticami un zinātniski pamatoti avoti, izmantoti vairāki atšķirīgi informācijas avoti. 3. Skaidrota pašregulācijas būtība, komponenti un nozīme personības attīstībā. 4. Analizē saikni starp pašregulācijas prasmēm un agresīvas uzvedības regulēšanu, izmantojot teorētiskus un praktiskus piemērus. 5. Prezentācija ir loģiski strukturēta, izmantoti vizuālie materiāli (shēmas, attēli, diagrammas u.c.), kas papildina un paskaidro saturu.

Kompetences: 1. Spēj patstāvīgi izvērtēt un izmantot savā profesionālajā darbā dažādas metodikas un praktiskās pieejas sociālpsiholoģiskajai iedarbībai agresīvas uzvedības izplatības mazināšanā.	Vērtēšanas metode: Eksāmens. VK: 1. Izstrādā sociālā darba preventīvo programmu agresīvas uzvedības izplatības mazināšanai. 2. Raksturo agresīvas uzvedības problēmu, izmanto aktuālus datus un teorētiskās atziņas, pamatojot preventīvās programmas nepieciešamību. 3. Mērķis un uzdevumi formulēti precīzi, loģiski un atbilst identificētajai problēmai. 4. Izstrādāts strukturēts, metodiski pamatots un secīgs aktivitāšu plāns agresīvas uzvedības profilaksei. 5. Precīzi definēta mērķauditorija un pamatotas tās vajadzības. 6. Izstrādāti skaidri rezultātu un efektivitātes novērtēšanas kritēriji un metodes. 7. Programma balstīta zinātniskajā literatūrā un profesionālajās atziņās, argumentācija ir pārliecinoša; 8. Darbs ir strukturēts, valodiski korekts, atbilstoši noformēts un lietota profesionālā terminoloģija.
--	---

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Dalība semināros	15
Praktisko darbu nodarbības	15
Patstāvīgā darba izpilde	40
Eksāmens: Izstrādāt sociālā darba preventīvo programmu agresīvas uzvedības izplatības mazināšanā	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	